

Povestea unei fete de împărat

Amu cică o fost odată pe cind o fost, că dacă n'ar fi fost nu s-ar fi povestit, o fost un moșneag; și moșneagul n'avea altă avere de cătă o scroafa cu trei purcei și un băet. Băetul moșneagului n'avea altă treabă de făcut, fără numai să pască, toată ziulică, scroafa cu purceii.

Așa intr'o zi, pe cind băetul umbla cu scroafa la păscut, numai iacătă și fata împaratului și-i zice:

—Măi băete, dă-mi și mie un purcel de aiștea.

—Aracan-di-mini! da cum să-ți dau un purcel, că aiștia-s tot comindul tatei.

—Măi băete, dă-mi și mie un purcel, și spune-mi ce să-ți dau pe dinsul?

Băetul ș-o făcut măsuri și o zis:

—Dacă-i rădica poalele pînă la genunchi, l-o iuă un purcel.

Fata s-o prins, o rădicat poalele pînă la genunchi, și băetul i-o dat un purcel. —Cind s-o dus acasă și o dat tată-său că nu-i un purcel, o prins a-l întreba ce l-o făcut. Băetul încurcă vorba, spune ba că ceea, ba că ceealaltă.

Moșneagul se gîndeau să-i tragă un puiu de bate, să pomenească el și țărănoara care o supt-o de la măsa; da mai pe urmă ș-o venit și el în fire și ș-o zis: «dă, îi și el numai o jiră de liliac; imi ţin și eu cu banat: pututu-m-aș fi lasat în nedejdea unui liliac ca aista!»

A doua zi far se duce băetul la păscut scroafa cu doi purcei, și iar vine fata împaratului:

—Măi băete, bun o fost purcelul cel de eri, mai dă-mi unu, măi!

—Dacă-i rădica poalele pînă la brîu, și-o iu da, zise băetul.

Fata împăratului iși rădică poalele pînă la brîu și băetul îi dă al doilea purcel. D'apoï și cînd s-o dus acasă numai cu un purcel la scroafă, bataea ce i-o tras tată-său, n'o fost de cele proaste.

A treia zi, pe cînd păștea băetul scroafa numai cu un purcel, fata împăratului i-l cere și pe acela.

—Ti l-o iu da și pe aista, zise băetul, dacă și-i lepăda cămeșa de tot, să stai aşa înaintea mea.

Fata, nicăi una nicăi două, hîrștî ! cămeșa de pe dînsa și stă înaintea băetului cum o făcut-o mâmucă-sa, și apoï haț ! purcelul, și na ! pe icel și-i drumu.

Cînd se duce băetul acasă fără nicăi un purcel, îl înhață moșneagul de cînepea dracului, și-i trage o sfîntă de batae de-i plîngeaă și pietrele de milă.

Împaratul cel cu fata, vroia s-o mărite, și face știre în toată împărația că o dă după acela care-a fi în stare să poată gîci ce semne are fata pe trup, iar cine s-a încerca și na gîci, aceluia unde-i stau picioarele, are să-i stee capul.

Se adună, din toată lumea, feciori de împărați și de domni ca să gîcească ce are pe trup fata împăratului ; dar care cum venea, înapoi nu se mai intorcea, pentru că nimeni nu era în stare să gîcească, și capetele tuturora staă înșirate în parî, la poarta împăratului.

Intr'o zi, băetul moșneagulu se duce la tată-său și-i zice :— Tată hăi, mă duc și eș să videm n'o iu putea gîci !

—Dragul tatei, nu te duce, că și-a tăia capul. Nu vezi tu că s-aă încercat feciori de împărați și de domni și ian te uită cum le staă capetele în parî, cu ochi boldiști la soare !

— Ba mă duc, tată, mă duc.

— Ceilalți au fost mai cuminți de cît tine, mai băete, și i-o tăet —nu te duce, mă băete, că eu îs bătrîn și n'are cine mă ținea.

— Ce-a da Dumueză, tată, da eū mă duc, o zis feciorul moșneagului, și o plecat.

Cind o ajuns la împărătie, l-o întrebat împaratul :

— Ce-ți trebue, mă băete ?

— Să-mi dai fata, Inalțate Imparate ! de aceea am venit.

— T-o iu da-o, mă, dacă-i gici tu ce are fata mea pe trup.

Si feciorul moșneagului i-o răspuns :

— Are soarele în piept, și luna în spate și luceferii în umeri.

— Așa este, băete, i-o zis împaratul, a ta să fie fata și împărăția mea pe jumătate.

Taman pe cind vorbea împaratul cu feciorul moșneagului, iaca și un țigan că-i zice :

— Iițra ! cucoane, așa era să zic și eu.

— Auzi ce spune, o zis împaratul cătră feciorul moșneagului, că așa era să zică și el ; ei, după care s'o daū eū acuma, dacă amîndoī atî gicit ?

Si o adunat împaratul sfat mare și o hotărît așa : ca să culce pe fată între amîndoī, și la care a găsi-o dimineața întoarsă cu față, după acela s'o deie. — Si o făcut după chibzuiala sfatului împărătesc : o culcat pe fată între țigan și între feciorul moșneagului.

Amu, așa vrăjise dracul, să fie țiganul mai alb la față de cît mulduvanu! și fata, ca fetele, mei degrabă cată în față omului de cît în inima lui, s-o și intors cătră țigan ca s'o găsescă ziua întoarsă cu față cătră dinsul. Da mulduvanul, dacă vede așa, numai ce se scoală din pat și să iasă din casă.

— Unde te duci, bre ? l-o întrebat țiganul.

— Ia mă duc și eū afară, o zis mulduvanul ; da el s-o dus la o dugheană și o cumparat covrigi, și zahar și zmochine, și s-o intors iar înapoi și s-o culcat la spatele fetei. Maî stă el ce maî stă, și prinde a roade la covrigi.

Cum il aude țiganul rozind, numai ce-l întreabă :

— Da ce mininci tu, mă, acolo ?

—Ia mă-am tăet și eu un deget, și-l mincinc, i-o răspuns mulduvanul.

Tiganul, ca să nu rămie mai pe jos, tăe și el un deget, și dă să-l roadă. Da fata împaratului îi zice :

—Dă-mă și mie deget de a tău, să văd bunu-i.

Și viră fata degetul în gură și începe a molfai și a trage mortaciunea ceea ; dar de unde dracu să poată minca vr'o bucătică, macar cît de cît, că doar era deget de om și nu covrig.

—Ia dă-mă și de-a tău, o zis fata împaratului cătră mulduvan.

După ce-o gustat din covrig, i-o dat tiganului degetul înapoi și i-o zis : „a tău îi tare și apos ; aista lalt îi bun.”

Maștă mulduvanul o leacă, și prinde a roade la zmochine. Tiganu îl întreabă că ce roade ? Da mulduvanul, ca să-l mai picilească pe tigan :

—Mi-am tăet nasul, și-l mincinc și eu, că parcă mi-i cam foame.

Tiganul nici una nici două, hîrști, își tăe nasul.

Fata împaratului îi cere nas de-a lui, și începe a-l monzoli, dar pace ! nu era chip să-i dee de dulceața zmochinelor. Atunci o cerut ea și de la mulduvan, și după ce o gustat o zmochină, o prinse a se cam întoarce cu fața dosului cătră tigan și i-o zis mulduvanului :

—A tău îi bun ; îi dulce.

O trecut ce-o mai trecut și-o prinse mulduvanul a minca la zahar și l-o amăgit pe tigan că ș-o tăet urechile. Da tiganul și le-o tăet de-a binele și o dat și fetei să guste.

S'apoï cind o gustat fata împaratului din urechile mulduvanului, și-o văzut că se topesc în gură și-s aşa de dulci numai ce se cam întoarce cu fața cătră dînsul și rămine tiganul la spatele ei, icnind de usturime.

Dimineață, cind intră împaratul în odae, găsește pe fată cu fața cătră mulduvan, iar pe tigan cîrn, fără nas și fără urechi, de-jî era mai mare groaza să te uiți la dînsul.

Imparatul o cununat pe fata lui cu mulduvanul, iar pe tigan l-o dat afară pe poartă, că

Aista îl cîrn și ciul,
n'are cum să fie bun,
dați-l afară pe drum.

(Povestită de un țărân din Mădălu, judec. Suceava)

Artur Gorovei.

CEEA LUME

Prin ceea lume, poporul înțelege lumea în care va petrece sufletul, după ce se va despărți de trup. Acolo cei ce-aū lucrat binele în astă lume, vor primi răsplata faptelor lor, petrecind la un loc cu îngerii, serafimii și herovimii și cu sufletele dreptilor, și vor duce acea viață liniștită, curată, netulburată și lipsită de pacate, dorită de năcăjiții de pe lumea astă, și pe care —cî cred— că o au numai bogății de pe lumea pămînteană; ori în chinuri și munci, de-aū lucrat fapte rele.

„Doar în lumea ceealaltă de-mi va fi mai bine, e'aici tare-s năcăjita și nevoeșă”; „te-î hodini pe ceea lume, lucră aici”; „nu ști cum va fi acolo (în ceea lume) c'aici tare-s năcăjit și urgisit”; „te-oiu găsi în ceea lume, c'aici n'am avut parte să fim la un loc”; „i s'o dus sufletul pe ceea lume, săracuțul; o scapat de necazurile lumei iștia reie și şirete”; „oare cum va fi acolo (se întreabă mulți), că nimene nu s'o întors de pe ceea lume să ne spue ce-i cum-i acolo?».

Acestea și multe alte zic și înederează marea credință a poporului despre ceea lume. Multe visuri grele în timpul bolilor, multe vedenii a celor slabî de înger din vremea ametelelor, povestirile acestor visuri și vedenii de cătră ce întristați și amariți, ne dau descrierea lumei viitoare.

Pînă să ajungă sufletul pe ceea lume, are de trecut prin multe locuri primejdioase, și de nu devine prada lor, ajunge la locul mult dorit unde, se odihuesc sufletele celor drepți. Așa, are de trecut prin 7 vâmi ale văzduhului, unde stă cîte un paznic al lui Dumnezeu și altul a lui Scaroschi și de căi plătit vama în viață, treci nesupărat, întovărășit de îngerul păzitor, pînă la *puntea raiului*, care-i îngustă ca o simacea de cutit. Puntea aceasta e peste un riu de foc cu smoală și rișină, foc nestins, în care ard toți acei ce-aș lucrat răul pe lumea asta. Pe puntea aceasta treci foarte anevoie și numai acela o poate trece, care în lumea asta a fost om bun, drept și a lucrat fapte bune. Trecută asta punte, ai scapat de greu, și petrecerea fericită a lumei fără griji și nevoi, își urmează firul.

Dacă vâmile nu-ți sunt plătite, atunci sufletul stă la porțile vânilor pînă ce rudele de pe lumea asta, ori părinții le plătesc prin pomene.

Ori-ce suflet, lucreze bine ori rău, după ce moare e purtat în ceea lume de un înger și un drac pe la toate bunățările și răutățile, și după ce sufletul le vede pe toate, numai atunci să trimete la locul ce i se cuvine.

Vâmile văzduhului, unia le plătesc scump de tot; unia însă le pot răscumpara și cu greițari de 2 parale, date saracilor.

Credința aceasta face pe sătean ca atunci cînd duce mortul la groapă, să împartă în dreapta și în stînga gologani de 5 bani, dacă n'are de cei de 2.

Ca să ducă bine pe ceea lume, trebuie să fii om bun, drept și milostiv. Nu trebuie să voești răul aproapelui tău, ci să ajută pe cine poți, să n'ai inimă birfitoare, ci curată, cu alte cuvinte să nu poftești altora ceea ce nu-ți place tie.

Pomana, ajutarea după puțință a celor nevoeși și săraci, contribue mult la o viață bună și fericită în ceea lume, căci tot ceea ce dai aici, vei avea pe ceea lume însuțit. Praznicele, panahizele, ospățurile, pomenele de la *Ziua moșilor*, și tot ceea ce se dă de pomană după mort, așa

de scop de-a ușura și a face mîndră și voioasă viața din ceea lume. Pomana ajutoră mult la ușurarea pacatelor noastre.

Următoarea poveste auzită de la *Ion Ciobanu* din Spătărești, moșneag de vre-o 60 de ani, pe cind învățam la școală, dovedește bine-facerile pomenelor pentru cei răposați : •Dragii moșului, ne zicea moșu Ion Ciobanu, ori-ce daî de pomană, tie-ți daî. Tată-meū imi spunea, cind eram ca voi, că odată, unui boer bogat tare, ce împărtea pînea slugilor și argașilor cu carele, i se ceru de un sarac o pîne. Boerul se facea că n'aude, și-și căuta de treabă, căci cu pînea ce avea să dea saracului, se hrănea o slugă. Calicul însă, cerea în una : „Fie-vă milă, luminate și mărite boerule, de un biet calic ; Dumnezeu să vă facă parte de cinste și mărire pe pămînt ! Fie-vă milă, cuconașule, și miluiți un biet calic; că n'am mincat azi.“ Boerul în una il interea cind vedea că saracul nu se dă dus și că stăruie în rugămintea lui că foamea, dragii moșului, îi cea mai ră boală de pe pămînt ; de holera și ciumă morî iute, da de foame te chinuești amarnic,— dar neputind scapa de el ca de rie, luă o pîne uscată și mucedă și i-o zvîrli ca la un cîne. Saracul, o luă de jos, o șterse frumos, o mincă în cîte-va imbucături și făcind cîte-va cruci, mulțami lui Dumnezeu că s-a văzut sătul pe ziua aceea. Nu mult după asta, boerul se bolnavi strășnic, de era alăturea cu moarte. Odată, chiar murise el de-a binele, dar cu rugăciuni și milostenii scăpă. Insănătoșindu-se povesti la multă lume că fusese pe ceea lume ; acolo îl înșfăcăse niște draci să-l ducă la munci și chinuri, dar un fiacău frumos, cu aripi, poronci dracilor să meargă la cumpăna dreptăței cu boerul. Aici poronci ca să pue de-o parte pînea boerului, ce-o dăduse saracului, și de acealaltă parte să se așeze draci ce-ar vrea. Diavoli să-așezat cu petre de moară în spate, ca să tragă cumpăna în partea lor, însă sfinta dreptate a fost de partea boerului.

De-atunci boerul numai în bine-faceri o duce, nu mai

alungă saraciș de la el, făcind în toate simbetele milostenii și dind de sufletul morților, și pentru sănătatea sa. De n'ar fi văzut cu ochii cit prețuește ajutorul dat saracilor în lumea ceealaltă, n'ar fi aşa milostiv.

CEEA LUME cuprinde RAIUL și IADUL

Raiul e intruparea tuturor bunătăților și a tuturor frumusețelor, a liniștei, și a măririlor, locașul unde se odihnesc sufletele tuturor dreptilor și a celor care în lume au lucrat binele. În raiu sălașluesc numai cei ce nu au făcut pacate pe lume, sfinții, arhangeli, serafimi și herovimi. Mai pre sus de Raiu este scaunul Imperatului Ceresc, înconjurat de mărire și frumuseță cea mai pre sus de fire.

Cheile Raiului le are sfântul Petru. Numai el e în drept a primi sufletele celor drepti, în Raiu.

Plăcerile și veselia din Raiu nu samănă cu cele de pe pămînt. Acolo se veseliește numai sufletul, dacă trupul a fost urgosit pe pămînt. În raiu dorește ori ce muritor să-i sălașluească sufletul, după moarte. Aici sunt adunați toți drepti, de la facerea lumei și pînă astăzi.

Iadul e intruparea pedepselor celor mai crincențe, unde se vor munci sufletele acelor care în viața asta, au lucrat fapte răle. Mai marele Iadului e Scaraoschi. El e înconjurat de-o sumedenie de draci, care sunt servitori lui. *Talpa Iadului* e însuși mama lui Scaraoschi, o babă hidă și urită, de se spărie și sfinții cind o văd. În Iad se munesc sufletele celor răi, Aici e *focul cel nestins* în care se chinuesc sufletele păcătoșilor. De Iad vor avea parte necredincioșii și răii și toți păcătoșii. Cu toată puterea sa, Scaraoschi e supus voinței împaratului tuturor, fiind făcut tot de, dînsul.

În Iad se munesc sufletele păcătoșilor de la începutul lumei și pînă azi.

La Iad omul nimerește ușor, căci răul mai ușor îl face

omul de cît binele. La Raiū ea să ajungă, și se cere mai multe condiții, căci binele greu se mai face azi în lume!

„D'apoi soro dragă! nu știu cum va fi acolo (în ceea lume) că nimene nu s-o întors înapoi să ne spue cum e acolo! Noi saracii săcolo tot de rău vom avea parte, că numai pacate lucrăm; bogatul are cu ce plăti și sărindare și vămi, și are cu ce face și pomene; numai noi tot fără de legă lucram și cu ce le răsplăti, n'avem».

Tot ceea ce poporul știe despre ceea lume, despre raiū și iad, le știe din povestirele celor ce au fost bolnavi și s-au primblat prin ceea lume.

Povești despre umblarea sufletelor unor oameni în lumea viitoare sunt foarte multe.

Iată două, auzite pe cînd eram copil, una de la un final mamei și alta de la Gh. Bîrsan din satul Spătărești; Bîrsana murit orb în casa noastră.

I) Doamne, nînașă (căci mamei mai tot satul Spătărești îi zicea aşa), am fost tare bolnav! Odată murisem de-a ghinili! Eram pe-un lan mare și frumos și măsuram cîrtă 1) lui Dănilă Prisacariu. (Final mamei era ficioar boeresc) Niște oameni urîți și pogani mergeau în urma mea și mă tot îndemnau să arunc prajina. Numai un băetan frumos de nu mai era altul ca el îmî zise: «ie sama Pe trache! ține la dreptul! Nu lua nică de la sarac pentru boer, nică de la boer pentru sarac, căci înaintea lui D-zeu, ei sunt de-o potrivă! — Vorbele flăcăului erau aşa de blinde și frumoase, în cît eu l-am ascultat și l-am tagăduit că în toată viața mea, nu voi măsura de cît la drept. Cînd oamenii ceia o văzut că nu le fac pe gust, o început a se răcădui la mine și a se răpezi să mă înșfece. Eu însă, făcindu-mă sfîntă cruce, am măsurat cîrtă drept fără să mă tem de uriciunile cele negre și pogane.

¹⁾ Cîrtă se chiamă porția ce fac sătenii la boeri. O întindere mare de pămînt cultivat cu grîul orz, porumb etc. se chiamă lan.

Doamne nînașă ! mare-î puterea lui D-zcū și mult ține el la sfînta dreptate. Cum am făcut aşa, flăcăul cel frumos mi-a mai spus încă odată să țin în viața mea la dreptu și la adevăr, apoi el s-o facut nevăzut, iar eū m-am trezit din somnul cel greu, cu mintea curată ca acumă, însă slab tare, și m-am facut în cîte-va zile sănătos. De-atunci să știu bine c'oiu primi cea mai mare ocară, ori cea mai frumoasă răsplătă de la boeră, n'oiu ține de cît la dreptu.

Mama-î zise : Dă, fine ! aī fost pe ceea lume ! Ceī doi *harachi* eraū ghiavoliș ce te îndemnaū la rău, ca să aibă parte de dumeta, iar flăcăul cel frumos, ingerul dumitale.

Bine-aī făcut, că l-aī ascultat, că alt-fel te duceaī. Să vede că *copchii* iștia aū parte de dumeta. Fii drept și nu umbla după *hiclenii*, că ele nu duc departe. Tine la adevar și dreptate, și are să fie bine de dumeta."

2) Gh. Bîrsan ne spunea ca o dată fusese tare bolnav, și adormise într'o zi de mai era să nu se mai scoale. Pe cînd dormea, a venit la el un băetel cu părul galbău "ca aurul și creț, și cu aripi de inger și-l zisă : „Haî Ghiorghie cu mine". Si luindu-mă de mînă, fără să vreaū mă duceam cu el, sburînd ca dînsul. Mergînd aşa, de frică a inceput a mi se răci tot trupul, de pare că eram de gheăță

„Vai mititelule, i-am zis ! mi-î frig grozav, du-mă unde-va să mă încălzesc. El mă asculta și mă dusă într'un loc unde of ! Doamne ! ce-mî văzură ochi ! Intr'o pălalae de foc, ce ținea cît lumea întreagă, să svîrcolea puzderia pămîntului de lume, în chinurile cele mai grozave.

Multimea pămîntului de bărbați, femei, moșnegi, babe, preoți... pînă și băetii ca voi ardeaū în focul acel cumplit, și eraū niște tipete și niște *vâlcăre*. de ti se rupea inima de jale. Era un fum și un miros greu de pucioasă și rișină, de nu puteai sta, iar ghiavoliș rideau și se hîrjoneau de-acolo impîngînd sufletele în chinuri, cum ați împinge voi niște lemne pe foc.

Vai drăguță, am zis băetuluș, la urît loc m-aī adus să

mă încălzesc. M-am încălzit fără să mă mai ating de foc, cind văd chinurile aste întricoșate; du-mă te rog de-aici, că nu mai pot privi durerile și chinurile celor din foc.

Vezi, zise băetul, aici se va chinui și sufletul tău în vecii vecilor, dacă, trăind, vei lucra fără de legă, ca pînă acum; că ești dragi moșului, să vă spuiu drept, am fost mare blastamat în tinerețile mele; căște-te de ce-ați făcut, roagă-te lui D-zeu pentru pacate, și sufletul tău va petrece bine în astă lume; alt-fel, focul ista are se știe de bietul sufletul tău.»

Și sfătuindu-mă ce trebuie să fac ca să scăp de pacate, m-a lasat să mă încălzesc.

De încălzit acolo nu m-am mai încălzit, căci m-am trezit din somn, dar și amu tremur de ceea ce-am văzut. Sudorii răci eram tot, și și amu, cind imi aduc aminte, tremur de frica celor ce-am văzut. Știu, dragi moșului, cum e pe ceea lume, pentru cei ce nu lucră binele, și de aceea înhinați-vă ca mine și ziceți eartă, Doamne pacatele tăiei să a mamei, să a moșilor, să a strămoșilor, să a buniculu, să a bunicăi, să a fraților să a surorilor!... că D-zeu prin rugăciunile voastre le ușurează păcatele. și făcind cu toții cruci și metanii ca el, ne înhinarăm de frica focului nestins, pe care noi îl vedeam, întocmai ca și dinsul.¹⁾

M. Lupescu.

1). Credințele aceste despre ceea lume sunt adunate din Spătărești, de lîngă Fălticeni, unde am copilărit și de care mi-s legate scumpelă amintiri din copilarie.

Hagiografia Poporului

I.

Sfintul Apostol Andrei.

Pe sfîntu Andrei că l-o găsit o femeie pe o apă, unde era dat de mă-sa, într-o albiuță. Femeea aceea leîndu-l și crescîndu-l mare, l-o pus să-l păzască păpușoiî din grădină. Andrii s-o culcat acolo în păpușoi. Sărind tată-său în grădină să vadă păpușoi, Andrei o luat pușca, și l-o impușcat; pe urmă s-o dus la un popă să să spovăduească pentru ca să-și ispășească pacatele. Popa i-o zis că e bun de dat în foc. Atunci Andrei o luat ciomagu, i-o dat poppei una în cap și l-o omorît. Apoi s-o dus la alt popă și tot așa o făcut. Pe urmă s-o dus la un călugăr. Călugăru i-o zis să vie după dînsu, și l-o dus la o groapă de fintină fără apă, l-o dat întrînsa și l-o încuet, iar cheea o aruncat-o într-un rîmnic.

O trecut o sută de ani de atuncea. La o sută de ani, niște păscari prinziind pește din acel rîmnic, i-o dat și călugărului un pește. El luind peștele și spintecîndu-l, ca să-l facă mincare, o găsit întrînsu cheea de la fintină unde era inchis Andrei. Aducîndu-și aminte dînsu, o luat cheea și s-o dus să-i dee drumu.

Cind colo, Andrei încă era viu. Călugăru i-o scos de acolo și i-o pus în spate o pârache de desagi mari cu bolovanî, i-o mai dat zece oi: cinci negre și cinci albe, și l-o trimes să le pască, zicîndu-i: Cind s-or face oile cele negre albe, și cele albe negre, nu măi atunci și-i ispăși tu pacatele. El s-o dus cu desagiî în spate și cu oile.

La un drum, vede un om calare venind în fuga mare. Era un hoț. Andrei il întreabă că unde să duce? — «Mă duc, zice hoțu, c-am omorit trei sate, și mai am să mai

omor unu. Atunci Andrei i-o dat cu ciomagu în cap și l-o omorît. Oile cele negre îndată s-o făcut albe, și cele albe negre.

Andrei și-o ispășit pacatele, și s-o făcut sfint.

(Auzită de la Costan a Sminei din Heciu, Suceava).

R. Marinescu.

DESCÎNTECE

De mușcătură de șerpe

VI 1)

Să iați trei fire de iarbă crescută printre gard, și un pahar cu apă. Tot moaie iarba în apa din pahar și zice : „Ediță pestriță, prinsă de peliță, peliță de carne, carnea de os, să fie lui N. de folos. Cine i-a adus vestea să-i bee apa, și șerpele veninul.“

Din această apă gustă de trei ori, și cu restul să spală pe partea imflată.

(Auzit de la Catrina Artimon din Dolhasca, Suceava.)

De dragoste

II 2)

Mai cu samă fetele ați grija aceasta : es dimineață despre soare, cind răsare și zic : «Răsați soare frățioare, razele tale în brațele mele ; tu ai două-zeci și patru de raze

1) Vezi vol. I, pag. 118 și 200; vol. II, pag. 89.

2) Azi vol. II, pag. 94.

și două-zeci și le ține ție, și patru să mi le dăruiești mie. Cu una să mă înbraci și cu una că mă încalță; cu una să mă încingă și una să mi-o pui în cap; cunună în cap, laudă în sat.

Laudă la cei bătrâni și dragoste la cei tineri. Cum strălucește sfîntul soare peste toată lumea, aşa să strălucesc eu și vorba mea la toți oamenii. Si cei bătrâni cu lauda, și cei tineri cu dragostea.»

(Auzit tot de la Catrina Artimon)

III.

Pentru ca cine-va să nu fie urit de lume și nebagat în samă, se duce la o apă curgătoare, în zori de ziua, și zice astfel:

•Buna dimineață *tiniță*!—Mulțămesc . . . (își zice pe nume); eu am venit la dumîneta: cum curgi lină și haină, aşa să-mi face mie o voe bună: să mă speli de toate uriturile și gurile răle.»—După aceste vorbe dă cu apă pe obraz și să spală. Mai merge un pas la deal, și face ca întâia oară. Tot asemenea face și a treia oară.

(Spus pe Paraschiva Gh. Bardasu din Drăcenî, Suceava)

IV.

Să ia un bulgaraș de sare, il pune în vatra focului, tot îl învîrte cu cleștele și zice: cum rag vasele după viței, oile după miei și epele după mînzi, aşa să nu poată (cutare) pin nu s-a uit la mine 3). Sarea ceea o poartă cu sine. Dacă are vre un chip, îi dă în băutură aceluia căruia i-a făcut de dragoste.

(Anzit de la Sultana Vîrlan, din Dolhasca)

3) Adică să mă iubească.

De Roșată

II 4)

Cel care descîntă, ia toporul în mînă, îl ține cu tăiușul la nasul suferindului și zice :

„Am luat crisnicul roș-poroș și m-am dus la baltă roș-poroșă, și am tăet lemnul roș-poroș, și am făcut focu roș-poroș, și am pus borș roș-poroș, în oală roș-poroșă, și l-am pus la focu roș-poroș, și am pus peștele roș-poroș, în borșul roș-poroș, și o fert roș-poroș, am pus masă roș-poroșă și am poftit pe toți oamenii la masă ; da roșața nu-mi și cucoș nu cintă. Ești roșață de la N., că te taiu. Din virf să te usuci, din rădăcină să sâci. De la N., să sâci ca stupitu în carare și roua de mare“.

In timpul descîntecului tot dă cu toporul asupra gurei bolnavului.

De Desfăcut

I.

Cit timp omul este tînăr, poporul crede că mai tot-de-a-una boalele îi sănt trimise de alții. Mai cu seamă acele boale care aduc slăbiri și dureri în organism, se crede că provin din cauză că *i-i făcut de ursită*. Ursita este soțul care-l menit să fie partea lui.

Poporul crede că mai fie care om are mai multe ursite; de aici credința că flecăul sau fata *stătută* (îmbătrînită), cînd nu se poate însura, i s-a măritat partea. Partea aceluia care și-a făcut de ursită, rămîne văduvă, căci partea dintăi i-o omoară vrăjitorii. De la acest soi de moarte, poafă scapat de alții vrăjitori, care știu a desface de ursită.

Iată un fel : să iaă trei pene de lemn, cu care s-aă despicate lemne ; din fie-care să face cîte o țepușă, și bate sub patu bolnavului și zice : « Nu bat, desfac lui N., și cum nu mai esă asta din pămînt, aşa să nu mai fie rău lui N. — După asta pune o coasă pe fereastă, al cărei vîrf stă afară; din casă toarnă apă pe coasă și să prelinge în o strachină de la vîrful coasei. Apa din strachină o maă toarnă încă de două ori pe coasă, apoī în acea apă să sting trei fieră de găsit și se zice : « Cum să stînge focu de apă, aşa să să stingă durerile lui N., de urșită, de potcă, de răhnă; să să stingă toate durerile lui N. cum să stingă focu de apă. »

Cu această apă bolnavul să spaiă și bea din ea.

(Spus de Catrina Artimon din Dolhasca)

S. Mihailescu

Din felurile împrejurări am întârziat scoterea acestei număr.

În mare parte sunt vinovații și abonații, din cari unii ni datorează încă abonamentul și pe anul în-taiu. Rugăm deci pe toți acei cari voesc să mai primească Revista să-si platească, abonamentul.

Acesta e ultimul număr ce-l mai trimetim abonaților neplatniției.
